

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția de
Dezvoltare Regională
Nord

Bilanțul implementării Programului Operațional Regional POR 2022-2024 în perioada ianuarie-septembrie 2023

**Bălți
14.09.2023**

Realizări ADR Nord ianuarie-septembrie 2023 (pe domenii)

Principalele rezultate obținute în realizarea politicii de dezvoltare regională perioada ianuarie-septembrie 2023

1. **1** Studiu de specializare inteligentă definitivat și aprobat în cadrul ședinței CRD Nord;
2. Programul de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare pentru anii 2024-2028, actualizat;
3. **1** Raport de evaluare al Programului Regional Sectorial în domeniul sporirii atractivității turistice a Regiunii de Dezvoltare Nord pentru perioada 2017-2025, elaborat;
3. **4** planuri comune agreate cu partenerii de dezvoltare;
4. **2** note conceptuale, aplicate;
5. Suport consultativ acordat orașelor-poli de creștere și orașelor care dețin PRU în vederea elaborării notelor conceptuale în cadrul apelurilor de proiecte lansate de Solidarity Fund PL;
6. **5** traininguri organizate pentru reprezentanții mediului de afaceri;
7. **3** ședințe CRD Nord, desfășurate;
8. **9** proiecte cu finanțare din FNDRL, în proces de implementare.

Principalele rezultate obținute în realizarea politicii de dezvoltare regională perioada ianuarie-septembrie 2023

10. **1** proiect cu finanțare din sursele Uniunii Europene pe domeniul EE în derulare;
11. **14** activități de consolidare a capacităților (cursuri de instruire, trainiguri, seminare științifice) pentru specialiștii ADR Nord, APL și alți actori regionali, realizate;
12. **5** proiecte pe *domeniul dezvoltării urbane, revitalizare economică și socială a orașelor*, aprobate la nivel regional prin Decizia nr. 2 din 29.05.2023 a CRD Nord și 2 aprobate la nivel de țară incluse în DUP prin Decizia CNCDDL nr. 22/23 din 22.08.2023;
13. **1** Workshop „Dezvoltarea regională – model european de prosperitate”, organizat;
14. **1** Raport de evaluare pe AAS, în proces de elaborare;
15. **3** proiecte post-implementare, evaluate;
16. **1** Eveniment dedicat Zilele Europei organizat.

Statutul proiectelor prioritare de dezvoltare regională conform DUP 2022-2024

pe domenii de intervenție:

Statut	VIA	DMA	SAT	RUDISP	AAS	Total
Proiecte finalizate				1	1	3
Proiecte în derulare	1		2	1	4	8
Proiecte nelansate	1				1	2
Sumar	2		2	2	6	13

POR Nord 2022-2024

Bugetul proiectelor implementate în perioada ianuarie - septembrie 2023 (inclusiv contribuția):

Suma alocată din FNDRL MDL	Suma valorificată din FNDRL MDL	Cofinanțarea APL MDL	UE și alte surse	Total valorificat MDL
58 358 245.15	53 659 330,17	6 934 718,18	6 124 277,97	66 7188 326,32

OBIECTIV GENERAL 1.

**CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ȘI OCUPĂRII
FORȚEI DE MUNCĂ A REGIUNII DE DEZVOLTARE NORD**

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.1 Consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în sporirea competitivității regiunii

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.2 Îmbunătățirea mediului antreprenorial în regiune

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.3 Identificarea și promovarea specializării inteligente în regiune

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.1

Consolidarea rolului și funcțiilor orașelor
în sporirea competitivității regiunii

1.1.1 Dezvoltarea orașelor – poli de creștere din RDN

Acordarea suportului
consultativ și logistic
în organizarea
Forumului Soroca
2030

Măsura 1.1.2 *Accelerarea dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare*

1. Ajustarea Programului de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare pentru anii 2024-2028.

1.1.3 Revitalizare orașelor mici și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice

1. Acordarea suportului metodologic autorităților publice locale ale orașului Briceni în elaborarea Programului de Revitalizare Urbană:
 - Constituirea Comitetului de Coordonare a procesului de elaborare și implementare a Programului de Revitalizare Urbană;
 - Desfășurarea a 2 ședințe de lucru cu membrii Comitetului;
 - Acordarea suportului metodologic oferit Comitetului în elaborarea PRU.

Măsura 1.1.3

Revitalizarea orașelor mici și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice (RUDISP)

Proiectul „Modernizarea infrastructurii spațiilor publice și instituțiilor educaționale în zona de revitalizare din municipiul Bălți”

Subproiect 1: *Repararea străzii Petru Zadnipru mun. Bălți și Repararea căilor de acces intravilan pe str. Cahul 48b-54a mun. Bălți - finalizat*

Subproiect 2: *Reabilitarea, modernizarea și sporirea eficienței energetice a clădirii Gimnaziul nr.6 din str. Kiev nr.16 mun. Bălți*

Suma proiectului: 22 713 325,23 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 9 543 002,98 lei

Proiect în derulare

Proiectul „Păstrăm trecutul pentru viitor – reabilitarea patrimoniului istoric al orașului Ocnița pentru generațiile viitoare”

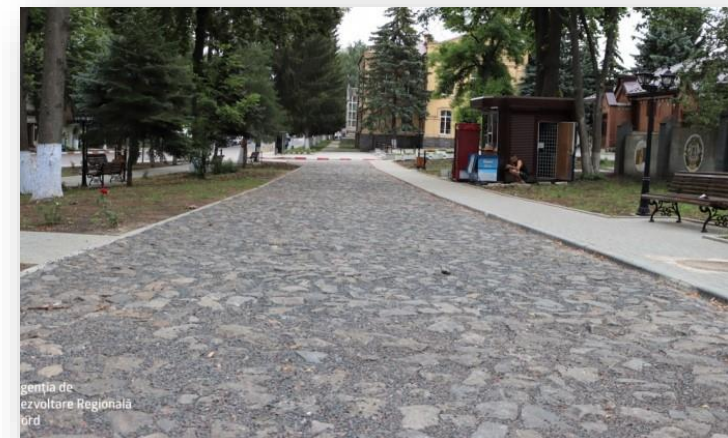
Indicatori de produs:

- 2560 mp trotuar, construit;
- 795 m drum, pavat
- 295 mp din suprafața clădirilor obiectivelor de suport, reabilitate;
- 0,1157 ha teritoriu, amenajat;
- 120 m gard, instalat.

Suma proiectului: 5 574 679,69 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 868 744,96 lei

Proiect în derulare

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.2

Îmbunătățirea mediului antreprenorial în regiune

Măsura 1.2.1 Dezvoltarea mediului antreprenorial

Proiectul Aid for Trade

Obiectivul general: *Sprijinirea producătorilor locali din RDN în creșterea capacităților de export și accesarea a noi piețe*

Indicatori de produs:

- 5 seminare online, organizate;
- 1 concurs de planuri de afaceri, organizat;
- 3 pachete de consultanță, acordate;
- 5 IMM-uri promovate la un târg internațional.

Proiect finalizat

Măsura 1.2.1 Dezvoltarea mediului antreprenorial

Proiectul „Dezvoltarea digitală a agroturismului în Regiunea de Nord al Republicii Moldova”

Obiectivul general: Identificarea instrumentelor și platformelor digitale de promovare a agroturismului din Regiunea de Dezvoltare Nord

Rezultate:

1. Potențialul turistic a RDN cartografiat și promovat
2. Carte de bucate specifice ale RDN în proces de elaborare
3. 30 participanți cu capacități consolidate în domeniul promovării afacerilor pe platforme online și offline

Măsura 1.2.1 Dezvoltarea mediului antreprenorial

Proiectul „Asigurarea demnității și rezilienței comunităților vulnerabile prin abilitare socio-economică”

Obiectivul general: îmbunătățirea situației socioeconomice din Republica Moldova, prin asigurarea demnității și rezilienței comunităților vulnerabile și abilitarea socio-economică

Rezultate :

- 90 beneficiari cu competențe practice și teoretice îmbunătățite pentru a avea acces la piața muncii prin intermediul unui pachet educațional, inclusiv TVET, și coaching;
- Granturi pentru lansarea afacerilor și sprijin financiar (50% pentru primele 3 luni) pentru angajatori.

Măsura 1.2.2 *Sporirea atractivității turistice*

1. Actualizarea Programului Regional Sectorial în domeniul sporirii atractivității turistice din Regiunea de Dezvoltare Nord

- Evaluarea Planului de acțiuni de implementare a PRS în domeniul atractivității turistice;
- Elaborarea Raportului de evaluare al Programului Regional Sectorial în domeniul sporirii atractivității turistice a Regiunii de Dezvoltare Nord pentru perioada 2017-2025;
- Desfășurarea a 2 ședințe a Grupului de lucru privind actualizarea PRS;
- 12 fișe raionale și municipale colectate și analizate.

Măsura 1.2.2 Sporirea atractivității turistice

Proiect „Reabilitarea, modernizarea și dotarea Muzeului de Istorie și Etnografie din mun. Bălți”

Indicatori de produs:

- 100% din suprafața clădirii obiectivului - reabilitată;
- 100% din teritoriu, amenajat;
- 95% echipament, procurat.

Suma proiectului: 4 724 923,72 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 2 047 209,20 lei

Proiect în delulare

Măsura 1.2.2 *Sporirea atractivității turistice*

Proiectul „Valorificarea Patrimoniului istorico-cultural al Regiunii de Dezvoltare Nord prin reabilitarea Muzeului de Istorie și Etnografie din Municipiul Soroca”

Indicatori de produs:

- 1 sală multifuncțională (Galeria) construită cu suprafața 120 mp (90%);
- 2 încăperi reabilite cu suprafața 44,8 mp (100%)
- 50 vitrine procurate pentru expoziții în spațiile reabilite (100%);
- 1 teritoriu cu suprafața 305 mp amenajat (50%)

Suma proiectului: 8 635 820,00 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 3 348 984,22 lei

Proiect în derulare

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.3

Identificarea și promovarea specializării inteligente în regiune

Activități realizate:

- 1 Plan de acțiuni privind implementarea Studiului de specializare inteligentă actualizat;
- 1 ședință a Grupului de Coordonare pentru implementarea planului de acțiuni desfășurată;
- Regulamentul de funcționare a Consiliului Consultativ Strategic elaborat.

Domeniile identificate

AGRICULTURA ȘI PROCESAREA PRODUSELOR AGRICOLE

- *Smart farming*
- *produse alimentare cu valoare adăugată*

FABRICAREA CONFECȚIILOR, ÎNCĂLȚĂMINTEI ȘI ARTICOLELOR DIN PIELE ȘI TEXTILE

- *Materiale și tehnologii avansate în industria textilă*
- *Industria fashion bazată pe soluții de design dezvoltate local*

FABRICAREA DE MAȘINI, UTILAJE ȘI ECHIPAMENTE

- *Mașini, echipamente și utilaje SMART*
- *Componente electrice și electronice*

OBIECTIV GENERAL 2.

**SPORIREA COEZIUNII TERITORIALE ȘI PREVENIREA
EXCLUZIUNII**

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.1 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare de bază la nivel regional

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.2 Dezvoltarea infrastructurii de suport pentru afaceri

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.3 Sprijinirea procesului de adaptare a regiunii la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor

Direcția prioritară 2.1

Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare de bază la nivel regional

Măsura 2.1.1 *Sprijinirea dezvoltării sistemului de aprovizionare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate*

Proiectul „Apă – necesitate primordială pentru o viață calitativă în Regiunea de Dezvoltare Nord”

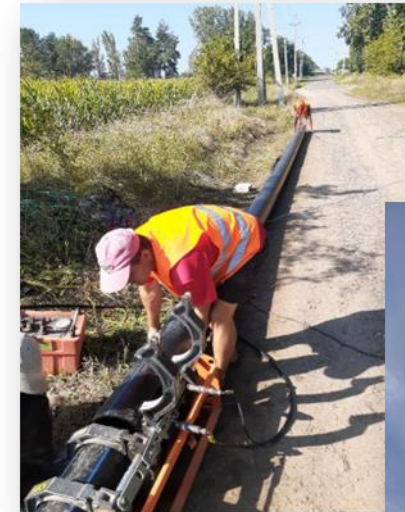
Indicatori de produs:

- **30 km** de rețele de apeduct, construite;
- **6** rezervoare de apă, construite;
- **9** turnuri, construite.

Suma proiectului: **30 826 314,20 lei**

Valorificat din FNDRL în 2023: **13 312 312,44 lei**

Proiect în derulare

Măsura 2.1.1 *Sprijinirea dezvoltării sistemului de aprovizionare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate*

Proiectul „*Apă pentru viață în Regiunea de Nord: raioanele Florești și Soroca 2*”

Indicatori de produs:

- 16,8 km de rețele de apeduct magistrale construite;
- 53,1 km de rețele de apeduct interne construite
- 6 castele de apă construite
- 1 stație de pompare a apei potabile construită.

Suma totală: **35 876 486,13 lei**

Suma valorificată din FNDRL: **32 161 873,55 lei**

Cofinanțarea beneficiarului: **3 714 612,58 lei**

Proiect finalizat

Măsura 2.1.1 Sprijinirea dezvoltării sistemului de aprovizionare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate

Proiectul „Sisteme de sanitație moderne pentru cetățenii raionului Glodeni”

Indicatori de produs:

- **90%** din lucrări construcție/ montaj a stației de epurare – realizate;
- **4,7 km** de rețele de canalizare – construite

Suma proiectului: 18 561 943,20 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 7 725 966.31 lei

Proiect în derulare

Măsura 2.1.1 *Sprijinirea dezvoltării sistemului de aprovizionare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate*

Proiect: „Construcția stației de epurare regionale și extinderea rețelelor de canalizare în or. Florești”

Indicatori de produs:

48% din lucrări construcție/ montaj a stației de epurare – realizate până la moment

Suma proiectului: 32 917 517,52 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 10,936,348.30 lei

Proiect în derulare

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.2

Dezvoltarea infrastructurii de suport pentru afaceri

Măsura 2.2.2 *Extinderea și diversificarea infrastructurii existente de sprijin pentru dezvoltarea afacerilor*

Proiectul „Rețeaua Start-up Hub: Laboratoare antreprenoriale din Regiunea de Dezvoltare Nord”

Indicatori de produs:

1 clădire a IAS reabilitată, cele mai importante
compartimente fiind:

- Fațadă renovată;
- Lucrări de reparație interioare executate
- Lucrări de amenajare a teritoriului executate;
- Lucrări de termoficare executate;
- Sistemul fotovoltaic instalat.

Suma proiectului: 5 469 987,03 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 3 348 984,22 lei

Proiect finalizat

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.3

Sprijinirea procesului de adaptare a regiunii la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor

Proiectul „Sporirea eficienței energetice a LT „Dimitrie Cantemir” din mun. Bălți

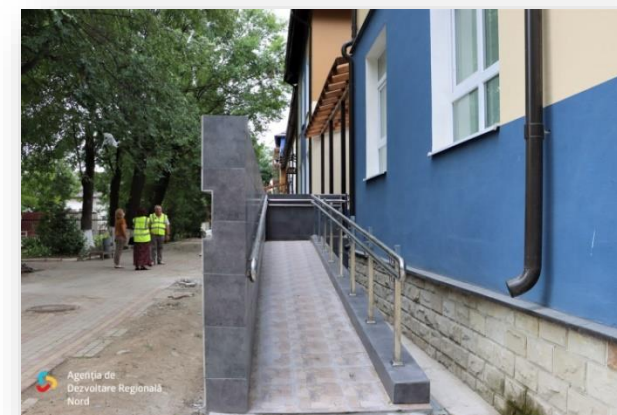
Indicatori de produs:

- 1 clădire de 1 716 m² eficientizată energetic ca urmare a 15 măsuri investiționale:
 - 2723 m.p. anvelopa clădirii termoizolată;
 - 2105 m.p. acoperiș reabilitat pentru ambele blocuri,
 - instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare instalate;
 - sistem de încălzire și instalații interioare de încălzire montate;
 - sistem de ventilare cu recuperarea căldurii montat;
 - sistem fotovoltaic instalat;
 - rețea electrică exterioară conectată;
 - corpurilor de iluminat de tip LED înlocuite;
 - acces pentru persoane cu nevoi speciale asigurat;
 - bucătărie modernizată etc.

Suma proiectului: 24 035 728,48 lei

Valorificat din FNDRL în 2023: 6 124 277,97 lei

Proiectul finalizat

OBIECTIV GENERAL 3.

**ÎMBUNĂTĂȚIREA MECANISMELOR ȘI INSTRUMENTELOR DE
IMPLEMENTARE A POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ**

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.1 Eficientizarea operațională a procesului de implementare a politicii de dezvoltare regională

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.2 Sprijinirea consolidării mecanismului de finanțare al proiectelor de dezvoltare regională

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.3 Dezvoltarea capacităților actorilor regionali în domeniile relevante politicii de dezvoltare regională

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.1

Eficientizarea operațională a procesului de implementare a politicii de dezvoltare regională

3.1.2 Eficientizarea procesului de monitorizare și evaluare a politicii de dezvoltare regională

- **Evaluarea post-implementare a 3 proiecte:**
 - 1) „Crearea condițiilor de aprovizionare cu apă potabilă locuitorilor a 15 sate din raionul Soroca”;
 - 2) „Modernizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în orașul Dondușeni și satele Dondușeni, Corbu, Țaul, Climăuți, Tîrnova (etapa I)”;
 - 3) „Creșterea indicilor de eficiență energetică a Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul de Sănătate Edineț”.
- **Monitorizarea îndeplinirii Planurilor de asigurare a durabilității pentru 15 proiecte;**
- **Evaluarea PRS în domeniul sporirii atractivității turistice: 1 Raport de evaluare a PRS elaborat**

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.2

Sprijinirea consolidării mecanismului de finanțare al proiectelor de dezvoltare regională

- ADR Nord a aplicat 4 concepte de proiecte (CP):
 - 2 CP la Programul transnațional Interreg NEXT Dunărea;
 - 1 CP AOD Estonia;
 - 1 CP la Ministerul Afacerilor Externe a Letoniei

- Au fost aplicate **3 concepte de proiecte**: 1 CP Ministerul Afacerilor Externe al Letoniei; 1 CP Solidarity Fund PL în Moldova, 1 CP GIZ.
- ADR Nord a **semnat Contractul de finanțare** cu Solidarity Fund PL în Moldova, în cadrul proiectului „*Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord*”
- ADR Nord a **semnat Contractul de finanțare** cu GIZ prin care RDN va fi sprijinită în contextul situației de criză.
- Acord de Cooperare** semnat între ONDR, ADR Nord și Primăria mun. Soroca, pentru implementarea proiectului „Construirea stației de epurare și a infrastructurii de canalizare în municipiul Soroca”.
- Colaborare** între KfW Moldova și ADR Nord, în vederea oportunității de susținere financiară a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii AAC din RDN.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.3

**Dezvoltarea capacităților actorilor regionali în
domeniile relevante politicii de dezvoltare regională**

Forma de instruire	Număr sesiuni	Număr participanți			
		ADR Nord	CRD Nord	APL din RDN	Antreprenori
Sesiuni de instruire /treeninguri	31	99	1	71	65
Ședințe, ateliere de lucru, mese rotunde	16	54	59	16	0
Conferințe, forumuri	3	8	5	10	10

Riscuri și provocări

Deficiențe la plenitudinea și corectitudinea documentației tehnice elaborate

Impedimentele existente în procesul de aprobare a deciziilor de către APL-uri cu privire la luarea la evidență a costurilor investiționale a proiectelor implementate și aprobarea planurilor de durabilitate post implementare.

Impredictibilitatea termenilor de realizare a procedurilor de achiziții publice

Asigurarea durabilității proiectelor

Finalizarea implementării în anul curent a proiectelor din RDN incluse în DUP 2022-2024

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția de
Dezvoltare Regională
Nord

Vă mulțumim pentru atenție !

Bălți
29.05.2023
